HON. MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—Permission to remain absent is granted.

I now call upon Hon. Member Sri T. R. Shamanna to continue his speech.

Point of Order *re* : discrimination between members by the Chair

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ವೇಳೆಯಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದೆ ಆಗ ಮಾನ್ಯಸದನ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತೆಗೆದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈಗ ಆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. "I am being discriminated by the Chair" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪದೇ ಪದೇ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ತಾವು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿರಿ—ಆ ಪದಗಳನ್ನು — ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಾನಾದರೂ ಈಗ ಎತುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಾಕ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಅದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಬರುವಂತಹ ಮಾತು, ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Let the hon. Member Sri B. P. Gangadhar state clearly.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, I did not follow what the Minister said.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ನೀವು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಎಂದೆಂದೂ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವ್ಯಾಳ್ಯಕ್ಕೆ 3-4 ಜನರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆವಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬರೀ ಚೇರ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಸಭೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ. Before I say anything, I want to go through the proceedings as to how it is recorded, because I feel that I have not expressed in that language ; that is not the language that is used by me. Let a copy of the proceedings be made available to me.

Mr. SPEAKER.—The office will give a copy of that portion of the proceedings to the hon. Member.

Lease of Land for the Congress Exhibition at the Subhash Nagar Tank, Bangalore

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—When the atmosphere has been cleared, I request the hon. Member not to add to the bitterness.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈ ಜಮೀನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು, ಅಮೇರೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಜರ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇರೆ ಬದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ವ್ಯ..ಪಡಿಸಲಲ್ಲ. ಅಂದಮೆರೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಹೇಳಿ, ನಾವು ಮಾಡುವುದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ?

Mr. SPEAKER.—Let the matter lie over as it is. I request the Member not to try to complicate the things in the interest of smooth working of the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಆರಕಲಗೂಡು).—ಬೀಸುವ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಆಯುಸ್ಸಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ರೀತಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಮಹಾರಾಜ, ನೀವು ಪ್ರಜೆಗಳು, ದೂರು ಕೊಡಿರಿ, ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ರೀತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri S. V. AGNIHOTRI (Dharwar Rural).—I rise to a point of order.

Mr. SPEAKER.—Under what rule ?

Sri S. V. AGNIHOTRI.—It is under convention.

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—When there is no point, there can be never any point of order.

Mr. SPEAKER.—When the hon. Member rises, should I not listen to him ? I have already indicated to the hon. Members that whenever they rise to a point of order they should indicate in the first instance what particular rule or provision of the regulatory procedure is violated and then substantiate the point. The hon. Member is explaining. Should I not hear him ?

Sri K. H. PATIL (Hubli).—When the Speaker is convinced that the State's interest is in clash at the hands of the Government, it is within the discretion of the Chair to suspend the rules and allow the House to get proper replies from the Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ರೂರ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ನೋಡಿ ರೂರ್ ಕೋಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚತರಗತಿಯ ನಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜಾರಿಯೊಳಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ, ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ಅಜ್ಜ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಸಿ ಅವರ

ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ನಡೆಯಕೊಟ್ಟರೆ ಎರ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ತೊಂದರೆಗೊಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗರೋಹಣದಲ್ಲಿರುವವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೂಲ್ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ವಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಆಮೇಲೆ ರೂಲಿಂಗ್ ವಿಷಯ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿ, ನನ್ನ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಕಥೆ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಗೇ ಮುಗಿಯುಲಲ್ಲ. ಇದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. The matter should stand there. ಯಾವುದೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ. The matter is entrusted to the Leader of the Opposition and therefore the Leader of the House will consult him and the matter should end there. Nothing is going to happen. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾತಮಾಟಿಕರ್ ಫಾರ್ಮುಲಾ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು. Hon. Member should construe matters as an advocate. He should not try to add to the trouble. We are losing time. Hon. Member should know that we are spending thousands of rupees every day in this House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರ ವಾದ ಇಷ್ಟೇ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎರ್ಲಾ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA,—If the lands are disposed of tomorrow the people will fix the responsibility not only on the Government, but on the Leader of the Opposition if they are not convinced and if their opinion is not carried out. It is not a simple matter.

Mr. SPEAKER.—In my view the opinion of the House is final. It is not the opinion of one section or the other. He has given certain assurance and therefore, the matter should end there. The members should have confidence in their leader. I cannot compel the Chief Minister to make a statement.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I want Sri Shivappa to have a fixed responsibility in this matter. Nothing of that sort is forthcoming. The proceedings will show that.

Mr. SPEAKER.- I request the hon. Member not to raise the problem again.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಅನೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ನಮ್ಮ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಮುಗಿಯುತ್ತು ಎಂದು ಒಂದು ಡಿಸಿಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 99 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? This matter is a vital matter costing crores and crores of rupees. We want this matter to be settled. Let the State Government run the show. We want to give them full support. If the Government wants to give the land to a particular party, our protest, warning and everything is there. ಇವರು ದೇಶದ ಸೊತ್ತು ಉಪಚಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿ.

†Sri K. H. PATIL —The party in power in enjoying the benefits of that property and this House is only anxious to know the exact opinion of the Government. The very same Government wanted to acquire Ramapriya building at a very high cost. When such is the attitude of the Government, there is no wonder if they give this bit of land at this rate to their Organisation. No prudent Government would do like this. The opinion of this House is against giving this land. Therefore it is our desire that the Leader of the House and the Leader of the Opposition should make us feel that no wrong act will be done. Our interest should be safeguarded. There is no remedy left for us except urging the Government to come forward with a statemeat. Therefore, I earnestly request the Speaker to give protection to the Hon. Members of this House and see that this malpractice is stopped and such things are brought to order. The Leader of the House has said that the Government has decided to give it on lease. I is party will be benefited by this deal. This is nothing but swindling the public money. There is an offer of Rs. 50,000 from Janatha Party. But the Leader of the House wants to lease it to his party. herefore our blood is boiling when we hear all these things. We are not in a mood to follow the constitutional method when things have not been done fairly. We are here to co-operte and respect the Chair but at the same time we would like you to understand our feelings also.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದಾಗ, ಅದಕ್ಕೂ ಅಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ. ಅದು ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ದೀಪ ಇಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ, ಅಥವಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಚಾರ, ದೇಶದ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿಚಾರ, ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ದೇಶದ ಸೊತ್ತು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಇರಲಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಏನು ಅರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ದೇಶದ ಸೊತ್ತು ಕೈನಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎರ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಹಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ (ಕಾಗವಾಡ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೊರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಹಾತಾಯಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವ ಇದೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—This is an important matter. Let an assurance be given by the Government that thay will not dispose of this property and this public property will be retained.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not going to give any assurance.

(*Several members rose to speak*)

Sri B. P. GANGADHAR.—This is a very important matter and we are more serious about this matter more than the budget. We are particularly interested to see that this public property is saved to the State.

Mr. SPEAKER.—I know that every hon. Member here is as anxious as hon. Members Sri Gangadhar or Sri Nagaraj or Sri Nanje Gowda. I am sure Government is not going to part with this property in favour of anybody.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Shall I give you an example, Sir. This very Government has disposed of about 52 acres of revenue land. I have got evidence to prove that.

Sri B. P. GANGADHAR.—What we want is that good sense should prevail upon the Government in the interest of the State to retain this public property with the Government.

Mr. SPEAKER.—I cannot compel the Hon. Minister or anybody to give an assurance. Under what provisions of the rules or Constitution can I compel the Hon. Minister to give an assurance on the matter? ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಎಂದೂ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತರು).

(Interruptions)

Smt. K. LEELAVATHI RAI (Bantwal) I rise to a point of order, Sir.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, there cannot be any point of order when the Hon, Speaker is on his legs.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ, ಎಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅದಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಮಾತ್ರ ಖಾಯಂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಪೇಳೆಯೆರ್ಲಾ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇರೆ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು ಇದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೌಡಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇರೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರ ಇದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರ ಈ ಮನೆಗೂ ಇದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇರೆ ನಾವು ಕೆಲವರು ಒಳಗಡೆ ಬಂದು ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಭರವಸೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭೂಮಿ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು 99ವರ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಈಗ ಒಳಗೆ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. Will you give us a categorical assurance that this land would not be leased out to Congress for 99 years? ಒಳಗೆ ಒಂದು, ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ ತೆಗೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ತರುಣ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮಗೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಪಕ್ಷವೂ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರದರ್ಶನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಆಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಉಪಶಮನ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬಲ್ಲವರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ

ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೂಗಾಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 99 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹಮ್ನಾಬಾದ್).—ಆಗ ರಾಜರುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು. ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈನಲ್ ನೋಡದೆ ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೇ 99 ವರ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತರಲಿ. ಅದು ಬಹುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಲೆಬಾಗುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೆಂದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನತೆ, ದೇಶ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಜಾಗದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ವಾಚ್ಯುಟರಿ ಬಾಡಿ. ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಡೆಸುವವರು ಈ ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಸಹ ಕಲಕಿದೆ ಎಂದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡುಗಂಟೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದರು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಹ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂತಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಕಲಕಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ [ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಂತಹ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಎಂತಹ ಭರವಸೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಹೊರತು ಅಖೈರಾಗಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೌರನಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂತಹವರು ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಳುವಳಿಯೇ ನಡೆಯಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದುದು ಇದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ Loud thinking became an offence ಎಂದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೇಳುತ್ತ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ 30 ವರ್ಷಗಳೇ ಇಲ್ಲವೇ 99 ವರ್ಷಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜೀ ಶಿವಣ್ಣ (ತರೀಕೆರೆ).—99 ವರ್ಷ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು 999 ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಆಗ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—999 ವರ್ಷಗಳೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಗೋರ್ಖಾ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಜಾಗವನ್ನು 999 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡರಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಲೀಸು ಕೊಡರಾಗಿದೆ ಎಂತೆಂತಹ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಡಿಗೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಆಗಿದೆ. 99 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಧರ್ಮಸಾಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ರೌಂಡ್‌ಥಿಂಕಿಂಗು ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಡೀಟೇರ್ಸ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಂದರೆ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. It is not loud thinking as you just now said. ಇದರ ಕಾಂಟೆಕ್ಟ್ಸ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮರೆತೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕರಾರು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಒಪ್ಪುವ ಸ್ಥೇಜೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಯಾರು ಕನ್‌ನಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆದೇ ಅವಧಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಈ ಸಾಲಿಗೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ 99 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ 50 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೂ ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಬಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೇ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್(ದೇವದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮೀ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಡಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ಬಿಡಿ. ಆಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಇವೊತ್ತು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಖಾ ಸಚಿವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ನಾವು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿಚಾರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಪಕ್ಷದವಂಗೂ ಬೇಡ ಇತರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಬೇಡ ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಶಾಖಾ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಈ ಮಾತುಗಳೊಂದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ನಂಬಿಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಅವರು ಇಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ನಂಬಿಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವುದೋ ಬೇರೆ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನಿದೆ?

5-00 P.M.

Sri B. P. GANGADHAR.—This is a very serious matter. A categorical assurance must be given by the Government that this Government property would be retained for the State.

Mr. SPEAKER.—I think there is much confusion. I have been a very impartial listener of what is going on. What I have understood is, there is a sort of contemplation in the mind of the Government to give the property to the Congress if certain conditions are fulfilled. It is merely a contemplation; it is no decision. The Hon. Chief Minister made it completely clear and the impression I carry is that there is no decision to hand over the property to the Congress for the purpose of its occupation.

Sri C. DUGGAPPA.—Government have taken a decision. Please look into the records.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Chair should not misinterpret the statement of the Minister or the opinion of the Government.

Mr. SPEAKER.—I have stated what has happened because there is confusion. I am not mis-interpreting anybody. I want the time of the House to be properly utilised.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Leader of the Opposition should not be treated like that.

Mr. SPEAKER.—The Leader of the opposition is properly treated.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕಾಂಚೆಂಪ್ಲೀಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಆದರೆ ನಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇ ಇದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರನ್ನಾಗಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನಾಗಲೀ ಕೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಬಿಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗಂತೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೊಂದಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು 2—3 ಸಾರಿ ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದುವರೆಗೆ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿಯೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತೇ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, 30 ವರ್ಷಕ್ಕೋ, 20 ವರ್ಷಕ್ಕೋ, 5 ವರ್ಷಕ್ಕೋ, 5 ಗಂಟೆಗೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉಭಯತ್ರರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅದರ ಅರ್ಥ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು 10 ನಿಮಿಷ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಮಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕುದುರೆಗಿಂತ ಲದ್ದಿ ಬರುಸು ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಡಿಸಾಫ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಹೋರಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ 30 ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ 30 ವರ್ಷಕ್ಕೆ, 99 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆವರು ಕೇಳಿದರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರಾ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಿಂಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 99 ವರ್ಷದ ಮೇಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ! ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಈ ರೀತಿಯು ದ್ವಂದ್ವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಏನು ಗೊಂದಲ ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಮಿನ್‌ಅಸ್ಪೆಹೆನ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್‌ವೀನ್ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು, ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅನ್ಸರ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಟಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ ಎಂದರೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎರಡ್ಮೂ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಸೆಟಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ತರಹ ಉತ್ತರ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಬ್ದಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಹಣಕಾಸು ಪಟ್ಟಿಯಷ್ಟೇ ಇದ್ದೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಹೇಳಿ ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಕೂಡದು, ಅಂಥ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ರಾಜರಂತೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕುದಲ್ಲ. He is subordinate to this House. ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ತಲೆಯ ಮೇರೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಭೆಯು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು, ಆ ಕಡೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಭಾ ನಾಯಕರೇ ಹೊರತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಾದರೆ ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕ ಬೇಕು ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೌಲ್ ಅವರ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ 104ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್' ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳೇನು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ :

"The responsibility of the Leader of the House is not only to the Government and its supporters in the House but to the

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

Opposition and the House as a whole. He maintains liaison between the Government and the Opposition groups in the House. He is the guardian of the legitimate rights of the Opposition as well as those of the Government. As such, he should be among the foremost champions of the rlghts of the House as a whole and see that the House is not denied, despite pressure from any quarter, its rightful opportunities.

The Leader of the House, it has been aptly said, should possess an intuitive instinct about what is going on in the minds of the members of both sides, and in case of any trouble brewing, he should be able to estimate the nature and extent of the commotion. When there is a strong parliamentary pressure on any matter, especially when it comes from both sides, he must be ready to bend to it."

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಧರಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು, ಅದರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣದ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ವಿರೋದಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ, ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಸರಿ ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಸಮಯ ಏನೋ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡಬಾರದು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಆತ್ಮೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಡಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎದ್ದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರಪಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ 1967ರಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER:—I have heard the Hon. Member He has raised various points regarding the duties of the Leader of the House. I request the hon. Member to pass on the book to me. I shall go through it and also the proceedings and give my considered ruling on the points raised by him.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದೇನು ಹೇಳಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜ ಎಂದು

ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು, ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

† SRI K. H. PATIL.—Sir, I agree with the hon. Member Sri H. N. Nanje Gowda. The Hon. Minister Sri Puttaswamy might have told the truth and the Hon. Chief Minister might not have told the truth. The Hon. Minister Sri Rachaiah said that the Cabinet has taken a decision. There is a little difference between what the Chief Minister said and what Sri Rachiah said and Sri Puttaswamy has made it clear. After hearing all the three Ministers, I feel that Sri Puttaswamy may be correct and that the Chief Minister and Sri Rachiah are trying to hide something from this House. So, we are in a confusion. I therefore appeal to the Chair to call upon the Chief Minister to produce all the records that are relevant for the purpose. This site has been given to the Congrees and Congress is not a registered institution ; it has no legal entity. It may be a political party but it has no legal basis to own property. All these things are quite necessary to come to a conclusion. When all the records are placed before us, we will express our views, we will come to a decision and we will direct the Government. If we suspect the bona fides of the Government, we will try to dismiss this Ministry on this ground. This is another Rampriya deal. So, every material should be placed before the House.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಂಗನಗೌಡ (ಲಂಗ್ಸುಗೂರು).—ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರಾಗಲಿ ಅಥವ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಾಗಲಿ ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಲೀಜ (lease) ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಲೀಜ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದೆ, ಅದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಲಿ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ಲೀಡರ್ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ನದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ? ಯಾವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯ್ತು ? ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಆಡಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಾತಸಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಪ್ಪು ಜಾರಿಗೆ ಎಳೆದರು ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರ ಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎದ್ದುನಿಂತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಇದುವರೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಇದೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂದು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ರಿಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು, ಒಂದೊಂದು ಸರ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಾರಿ 30 ವರ್ಷ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ 40 ವರ್ಷ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸರ 99 ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎದ್ದು ಪ್ರಾತನಾಡಿ ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ರಿಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಕೃತವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು, ಅದು ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸರ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವಾಗ ನುಮ್ಮನಿರಲು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ! ತಾಳ್ಮೆ ಹೇಗಿರುವುದು! ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಆಡಿದಂತೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಅಥವ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದು ಆದರೂ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗೈಡೆನ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೈಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

5-30 P.M.

Hon. Member Sri H. N. Nanje Gowda wanted me to say as to what role was played by the Hon. Minister for Parliamentary Affairs in this. I do not understand how any motive can be attributed to any one. I am grateful to the Hon. Member Sri Nanje Gowda for expressing his regert for having used certain words. I know the hon. Member is not a person to offend anybody and least the Chair. This is a matter, which, of course, is not free from doubt. We have spent about 3½ hours on this. The doubt that has arisen is that the Hon. Deputy Minister for Agriculture said something, the Hon. Minister for Agriculture said something. Then the Hon. Minister for Labour and Parliamentary Affairs said something. And finally the Hon. Chief Minister also said something on this subject. There was not perfect harmony between all these statements. Therefore, the statement made by the Hon. Chief Minister may be accepted. I have no objection if the Hon. Minister for Parliamentary Affairs were to explain the position.

Sri K. H. PATIL.—Is it not possible to get the documents produced befor the House, Sir?

Mr SPEAKER.—Let the Hon. Member point out the authority on which I can order the Government to produce the documents!

Sri H. N. NANJE GOWDA.—When we accept the statement of the Hon. Chief Minister, it means that the other Ministers have misled the House, and they must withdraw.

Mr. SPEAKER.—It is not like that. There is no such inconsistency between these statements. It is only a question of harmonious interpretation. It is not proper to attribute any motive to any Member or Minister. I just now received a copy of the statement made by the Hon. Chief Minister, and it should be taken to be an authoritative one. I think, the Hon. Minister for Parliamentary Affairs wants to say something, and he may do so.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ನಮ್ರವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಬಹುಶಃ ನಾನ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಷಣಗಳು ಆದವು. ಆದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಏನೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಅಥವಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲ ಮುಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ನಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು.

Sri H. N. NANJE GOWDA. - Sir, when the ruling has already been given, what is the fun of the Hon. Minister arguing the same point?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು ನಮಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನಾನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ರಾಚಯ್ಯನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಅನೇಕವೇಳೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I rise to a Point of Order. The Hon. Speaker has categorically made it clear in his Ruling that there is some difference in the statement made by the four Ministers. Having once accepted the Ruling, can any Member—even though he is from the Treasury Bench—make any statement challenging the Ruling? With great respect to the Hon. Minister Sri Puttaswamy, I should say that he is not right, he is not within his limit to contradict the Ruling. He is also not competent to say anything more than what he has stated already, because unless the documents are here before us, it is very difficult to believe the version that has been adduced by the Treasury Bench.

Mr. SPEAKER.—I said that there are certain matters not in harmony with each other, and that is why I permitted the Hon. Minister

(MR. SPEAKER)

for Parliamentary Affairs to find out whether all the matters can be harmonised. He is trying to do it to clarify the position, and he is perfectly right in doing it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:—ಈಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡದೆ, ಈಗ ಎದ್ದಿರುವ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: "ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಬಾಷ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡವಾಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಕೊನೆಯಾಯ್ತು. ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸಮಿತಿಯು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೋ, ಒಪ್ಪಿದರೆ ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕ್ಕೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆದಮೇಲೆ ಫೈನಲ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳ ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಆರ್ಡರನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನಯದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಏನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರ ಬಾರದು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆಲ್ಲ ಖಾಯಂಆಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು? ಈ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೀಗೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಏಕೆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರಮಾಡಬಾರದು? ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ?
>
> ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ಥಾಯಿಕ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಪ್ಲಾನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಪಶೀಲಾಗಿ ಇಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದೇಶದ ಹಿತ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡ ಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.''

ಇದು ಒಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ಪುನಃ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

''ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ, ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ಮುನ್ನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಯ ಎಂದರೆ, ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಮುಂದೆ ಕ್ವೋಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ, ಈ ತರಹದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಕ್ವೋಟ್ ಮಾಡದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.''

ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದರರ್ಥಾಗಲೀ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರರ್ಥಾಗಲೀ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರರ್ಥಾಗಲೀ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಕೂಡಬಹುದೆಂದು ಆದರೆ, ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಾಡಿಗೆ ಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಇರಬಹುದು. ಅದು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—On a point of order under Rule 311. He is misleading the House. Again he is mis-interpreting. Mr. Rachiah told in the first instance that it is leased out for 10 years. For the second time, he told that it is leased out for many years. You cannot interpret now.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಮ್ರವಾದ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನದು ಆ ಕನಸುಬಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಪ್ಪುದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೂರು ಜನರ ನಿಲುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 'ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ, ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಶನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಿ ಏನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಪ್ರಯೋಜನ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನನ್ನ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೇಳಿದರೆ, ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ, ನನಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಂತಹ ಅತ್ಯಪ್ಪ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹಲವು ಕಾಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು ಈಗ ವಕೀಲ ನಡೆನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಾದ್ದೇ ಅದಂತಹ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು : ''ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮವಾದ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಶರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಕ್ಲೋಜ್ ಮಾಡದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನಿದೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಏನಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನಿದೆ' ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಾರ್ಮನಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲ ಇರಲಿಲ್ಲ' ನಾನು ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆವಾಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಎಂದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಏನೂ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದಿರಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವನ್ನು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬದ್ಧರಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಆಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ, ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಫ್ ಡಿಜೈರಿಲ್ಸ್, ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಶನ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಇವರನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಥೇಟ ಮಾಡುವುದು ಏಕೆ? ಸಮಾಲೋಚನೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇವರು ಲಾಯರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಈಗ ಈ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆಗುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಈ ತರದ ಒಂದು

ವಿಚಾರವಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ನಿಷ್ಫಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವು ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಾಟಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ, ನಮ್ಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅಪಹಾಸ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರಾಮಪ್ರಿಯದ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಬಂದು ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮುಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ, ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟದ್ದು ಈ ನಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ 100 ರಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾದ ಕೆಲಸ ಇದು. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಜೋದನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ನಭೆಯ ನಂಬಿಕೆಗೆ ನೀವು ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಎರ್ಲಾ ಕಡೆಯು ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಅಧಿವೇಶನ ಮಾಡಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನೆರ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನದನ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—I am just putting across certain points to the Hon. Leader of the Opposition. Let us forget what has happened, on this understanding that the statement made by the Hon. Chief Minister may be accepted as final by the Leader of the Opposition and other Leaders of Parties. The Chief Minister is the head of the administration and therefore his statement should be accepted as final by all the members.

Sri K. PUTTASWAMY.—That would land me in a rather very compromising position.

Mr. SPEAKER.—I am saying that the Chief Minister's statement should be accepted as final.

Sri K. H. PATIL.—Sir, the Speaker should call for all the relevant records and files.

Mr. SPEAKER.—I have absolutely no objection for that. But there is no authority under the Constitution or under the rules vested in the Speaker to order the the Government to produce their files. If the members can show that the Speaker has such an authority, I will consider it.

Sri K. H. PATIL.—But the Hon. Speaker has every right to bring moral pressure on the Government to produce the files. If they have a clean slate, let the Government produce the files and document.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿಡಬಾರದು. ಇದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನ ಲ್ಲಿಯೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿಸ್ ಲೀಡ್ ಮಾಡುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯ ವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಮರೆ ಮಾಚಿದ್ದರೆ ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಫೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Without casting any aspersion upon any hon. Member or the Hon. Minister as ragards what is stated, I am putting forward in the interest of the work of the House, one proposition before the Leader of the Opposition and Leading members of the Opposition that the Statement made by the Chief Minister should be accepted.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.— ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. Our objection started with the statement of the Chief Minister. It is not a clear assurance to the Opposition Party Leader.

Mr. SPEAKER.—Consultation means consultation. It cannot go beyond consultation.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗಾಗಲೀ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ, ಇದರ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಬಹಳ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡಲಿ, ಏನೋ ಮರ್ಯಾದೆಗೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವು ಮರ್ಯಾದೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿ. ಏನೋ ಮರ್ಯಾದೆಗೋಸ್ಕರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಂದು ಲೋಪ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Bangalore City is a part of the entire State of Mysore. It is not a question of satisfying one town or one city. More than that this city of Bangalore which is the capital of the State, does not belong only to people here but it belongs to the entire State and the entire State is represented in this body which is supreme. We are al

governed by the Constitution. Constitution is supreme. I am stating these points for the consideration of the hon. Members. I just permitted the Leader of the Opposition to raise the point about which he was anxious and the Chief Minister replied to that. I permitted on the assurance that he wanted to give notice under rule 312. He did it and I accepted it and the discussion went on. While permitting notice under rule 312 I thought it would shorten the whole thing and the normal proceedings can go on to the advantage of all the hon Members. Now it seems to me that we are not coming to any decision, and I am unable to bring the two sides together. Of course, I must say that I have become helpless in the matter. Therefore the only way to end this sort of discussion is far an hon. Member to move a motion upon which a decision of this House can be taken and I can allow it. We have taken oath of allegiance to the Constitution; let us abide by it. The Constitution is final and the rules regulating the procedure in this House are final. Therefore if any member wants a decision of this House to be taken, let a regular motion be moved under the Rules of Procedure. I will consider that motion and try to help the members to come to a decision in the matter. In the absence of such a motion, I request the hon. Members to stop this kind of discussion because no discussion can take place except on a motion.

AN HON. MEMBER.—Let us now adjourn.

Mr. SPEAKER.—The time is up to 7 p.m. and I am going to sit up to 7 p.m. Therefore, if the members want to have a decision in this matter, let them move a motion. Let us stop this and continue the work.

Sri K. H. PATIL.—On a point of order.

Mr. SPEAKER.—There can be no point of order against the ruling of the Chair.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—We are seized of this matter. That being so, how can we give another motion ?

Mr. SPEAKER.—The hon. Member is probably talking out of ignorance. A request was made to raise the matter under rule 312. It is not a motion. It is only a point and explanation was given by the Chief Minister. It is not a motion.

Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, you were pleased to state that motion is not there. But you yourself was pleased to state "Will the House accept the Chief Minister's statement". That is the point at issue. The Chief Minister's statement is not clear. We wanted to clarify the matter.

Mr. SPEAKER.—I am not here to interpret. That statement is there. The hon. Members are at liberty to interpret. I only want to say it is only a point and no motion is before the House.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Chief Minister is not a dictator. He can be summoned and asked to explain.

Mr. SPEAKER.—There is no scope for further discussion here. If the member wants to move a motion, he may do so. I will permit.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾವುಗಳು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಯಿಂದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇನೂ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕಳಿಸಿ. ಅವರು ಬಂದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. That will end the matter. We do not want to have a bad name. Why should the names of our leaders be dragged into this? ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ನಾವು ಸರ್ಕಾರಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಗಾಳಿಗೆ ಗುದ್ದಿ ಕೈನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—It is not fair to attribute motives. No hon. Member should attribute motives. If members want a decision of this House let a proper motion be moved under the rules. At present there is no motion before the House.

Sri B. P. GANGADHAR.—I agree, motives should not be attributed to anybody. In fact we may have the impression that no motive is there. But what they are doing is beyond doubt and there is all the motive about it. They want to knock off this property. We want to dissociate ourselves from that.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಮಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುವವರೆಗೂ ನಾವು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಏನೋ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಅದುವರೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೇವಲ ಕೇಸ್‌ವರ್ಕರ್ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲಿ, ಅದನ್ನು ದೇಶದ ಜನರು ಸಹ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊರಗೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಭೆಯ ಒಳಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಜವಾಬುದಾರಿ ಹೊತ್ತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ತಾವು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಭೇದ ಭಾವವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಒಪ್ಪಿಯದು ಎಂದರೂ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ವರು ವಿಶದೀಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಇದರ ಡೀಟೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಲೇ ಇವೆರೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳುವುದು ನನಗಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿಯೇ ಏನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕೇನು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಖಂಡನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾತನಾಡಬಹುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತೀರಾ ವಿಷಾದಕರವಾದುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಟಿಟ್ಯೂಡ್ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಿಡಿ. ಮುಂದಿನ ಸಭಾಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಗೇ ಬಿಡಿ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಯಾಮಿ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆತಂಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಜನತೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಇರುವ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೆಟ್‌ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದಂತಹ ವಿಚಾರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ, ಇದರ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದವರು ನಡೆಸುವ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಲಂಚಗುಳಿತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಆತಂಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ. ಮುಂದೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—As the Speaker of this House, I am not concerned. with what the members should do and what should be their decision. I am concerned with the regulation of business here. I have already made it clear that no discussion can be conducted without a motion. When there was no motion here, only at the request of the hon. Leader of the Opposition I permitted the matter to be clarified by the Chief Minister under Rule 312. I now bring to the notice of this House that there can be no motion under Rule 312. So no discussion can take place. I think the discussion on this point should be stopped absolutely. If the Opposition wants to have any motion, I welcome it provided they satisfy the rules; they can seek the decision of the House. In the absence of a motion, I request the hon. Members to resume the normal function of the House today, namely, General Debate on the Budget Estimates. On this point, I am not going to permit any discussion in one way or the other. Let it be understood in a very, very absolute sense.

Sri K. H. PATIL.—* * * *

Mr. SPEAKER.—Nothing should be recorded on this point.

* * * *

Point *re*: Not recording of the proceedings of the House under orders of the Chair

6-30 P.M.

† Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, you have directed the staff not to record the proceedings. Has it been said that the members are obstructing the proceedings and have you given a ruling to that effect? Now, the discussion has all along been going on and you have been asking us to bring a motion if this matter is to be discussed. Our contention is that the House is already seized of this subject and the only question for consideration is whether the statement made by the Chief Minister is clear or not clear. Our contention is that the statement is not clear whereas you have been contending that the statement is all-comprehensive and quite clear. We have expressed a doubt and our Leader of the Opposition has cryptically said that the Chief Minister has misled the House. On the one hand they say that the whole land grant to the Congress is suspended while on the other hand they say that have taken a decision and that only the details are being discussed. Now, what is the stand? You have been appealing to us to accept the statement of the Chief Minister. The whole thing is proceeding on a legal basis and discussion is going on on a crucial point. I therefore fail to see eye to eye with the Chair when it is directing the staff not to record the proceedings.

---

* * * * Matter not recorded as ordered by the Chair.